

Το εργατικό κίνημα και
η αντικαπιταλιστική
κομμουνιστική αριστερά
**απέναντι στην υγειονομική
και οικονομική κρίση**

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ

για την
**ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ**

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020

[ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2020]

Έκδοση της Πολιτικής Επιτροπής του

Κλεισόβης 9 / Πλ. Κάνιγγος, 10677 - Αθήνα

@ narnet@narnet.gr

🖱️ www.narnet.gr

Εισαγωγή

Η σοβαρότατη διπλή κρίση, **υγειονομική και οικονομική/κοινωνική που αντιμετωπίζουμε** σε παγκόσμιο επίπεδο, όπως όλα δείχνουν, **θα επιδράσει ουσιαστικά στις εξελίξεις στον καπιταλισμό και την ταξική αντιπαράθεση για τα επόμενα χρόνια**. Βρισκόμαστε ακόμη στο κέντρο της υγειονομικής κρίσης και της εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού. Οι κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις σφραγίζονται από τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας, μέτρα τα οποία έχουν σαφή **ταξικό πρόσημο** και κοινωνικό αποδέκτη του λογαριασμού, που είναι η εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα.

Η έκδοση αυτή του NAP έχει ως στόχο τη συμβολή στην πολυποίκιλη δράση του εργατικού κινήματος και της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς στις σημερινές δύσκολες συνθήκες της πανδημίας του Covid-19.

1

Ο χαρακτήρας και η έκταση της κρίσης

Η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει μια σοβαρότατη διπλή κρίση, δηλαδή **υγειονομική** και **οικονομική/κοινωνική** σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτή τη στιγμή πλήττει (όχι με τον ίδιο τρόπο), ιδιαίτερα το Βόρειο Ημισφαίριο, λόγω και του κλίματος. Επίσης, σε αυτήν εκδηλώνονται σοβαρές πλευρές της **οικολογικής κρίσης**, τόσο σε ότι αφορά τον αδόμητο φυσικό χώρο, αλλά και την κατάσταση των πόλεων.

Ανάλογα με τον χρόνο που θα διαρκέσει και τις πολιτικές που θα ακολουθηθούν, υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο να εξελιχθεί και σε **πολιτική** κρίση, αλλά και, με σοβαρές πιθανότητες, σε **επισιτιστική**. Επίσης, είναι βέβαιο ότι ενισχύεται η **τάση αλλαγής των γεωπολιτικών συσχετισμών** με άνοδο της Κίνας και των Ασιατικών χωρών, που έχουν αντιμετωπίσει (όχι ολοκληρωτικά) καλύτερα την κρίση, χωρίς βεβαίως να παραβλέπονται τα μεγάλα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και δημοκρατικά προβλήματα που σφραγίζουν τις κοινωνίες αυτές.

Προς το παρόν, οι κυβερνήσεις σε όλες τις καπιταλιστικές χώρες, με παραλλαγές στις πολιτικές διαχείρισης, εξασφαλίζουν **συναίνεση** σε αυτές, με τη βοήθεια όλων σχεδόν των κυρίαρχων πολιτικών ρευμάτων, προβάλλοντας την απειλή της υγειονομικής κρίσης και ειδικά των θανάτων και **παρουσιάζοντας την οικονομική κρίση ως αποτέλεσμα εξωγενών παραγόντων**. Δεν καταγράφονται ακόμη ισχυρές τάσεις πολιτικής κρίσης και κοινωνικό-πολιτικών μετατοπίσεων όπως στη δομική καπιταλιστική κρίση του 2008 και μετέπειτα. Ας σημειωθεί ότι τέτοιου είδους **συναίνεση**, δεν είναι ασυνήθιστη στην πρώτη φάση απότομων κοινωνικό-οικονομικών στροφών. Ενισχύεται σήμερα στην περίπτωση της πανδημίας με την αιτιολογημένη ανησυχία μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού. Είναι δυνατόν όμως - και ανάλογα με τη συνειδητή παρέμβαση πολιτικών ρευμάτων και πρωτοποριών - αυτή η κατάσταση να

ανατρέπεται, να μην κρατά για όλη τη διάρκεια της κρίσης.

Σημειώνεται ότι, η κατάσταση με τον κορωνοϊό έχει σημαντικές διαφοροποιήσεις από χώρα σε χώρα. Αυτή τη στιγμή η συντριπτική πλειοψηφία των περιστατικών και θανάτων συγκεντρώνονται στις **ΗΠΑ** και στη **Δυτική Ευρώπη**, πλήττοντας ιδιαίτερα τις **μητροπόλεις των ισχυρών καπιταλιστικών κρατών**, ειδικά στο **Βόρειο Ημισφαίριο**.

Ενδεικτικά, ενώ σε ολόκληρο τον κόσμο μέχρι στιγμής (στοιχεία μέχρι 19/4/2020) καταγράφονται 21,2 θάνατοι ανά εκατομμύριο πληθυσμού, η εικόνα για τις 15 πρώτες χώρες με τον μεγαλύτερο αριθμό νεκρών, δίνεται ανάγλυφα στον σχετικό πίνακα.

	Χώρα	Θάνατοι/1 εκ.
1	Βέλγιο	490
2	Ισπανία	437
3	Ιταλία	391
4	Γαλλία	302
5	Βρετανία	237
6	Ολλανδία	215
7	Ελβετία	161
8	Σουηδία	152
9	Ιρλανδία	124
10	ΗΠΑ	123
11	Λουξεμβούργο	117
12	Πορτογαλία	70
13	Ιράν	61
14	Δανία	61
15	Γερμανία	55

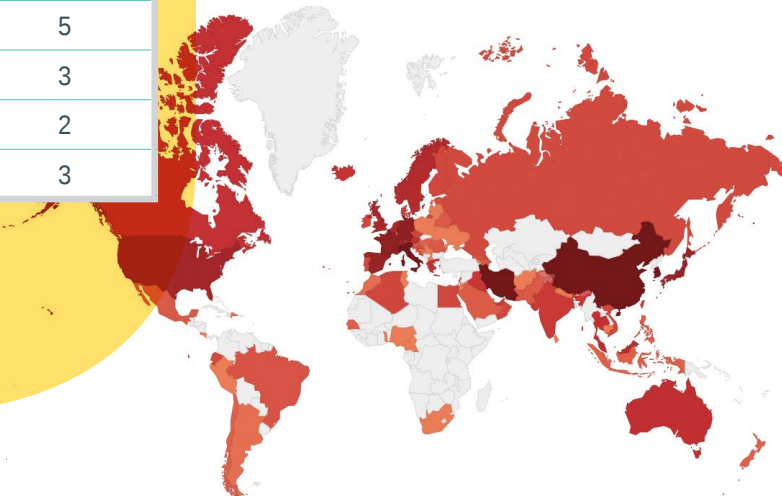
(στοιχεία 19 Απριλίου 2020)

	Χώρα	Θάνατοι/1 εκ.
1	Σλοβενία	36
2	Βόρεια Μακεδονία	24
3	Ρουμανία	23
4	Ουγγαρία	21
5	Τσεχία	18
6	Μολδαβία	17
7	Βοσνία Ερζεγοβίνη	15
8	Σερβία	14
9	Λιθουανία	14
10	Ελλάδα	11
11	Κροατία	11
12	Πολωνία	10
13	Κύπρος	10
14	Αλβανία	9
15	Μαυροβούνιο	10
16	Βουλγαρία	6
17	Λευκορωσία	5
18	Ουκρανία	3
19	Σλοβακία	2
20	Λετονία	3

(στοιχεία 19 Απριλίου 2020)

Στα **Βαλκάνια** και την **Κεντρο-Ανατολική** Ευρώπη η κατάσταση χαρακτηρίζεται από τη μικρότερη εξάπλωση του κορωνοϊού και χαμηλότερο αριθμό θανάτων. Το ίδιο συμβαίνει και σε όλες σχεδόν τις χώρες του Νότιου Ημισφαιρίου.

Οι διαφορές αυτές σχετίζονται με πλήθος και συνδυασμό παραγόντων. Στη δημόσια συζήτηση έχουν τεθεί βάσιμες υποθέσεις, οι κυριότερες των οποίων είναι:

Σε σχέση με την εξάπλωση του κορωνοϊού:

- Υψηλή αεροπορική και ευρύτερη **συνδεδεσιμότητα** αυτών των χωρών και πόλεων (εμπορικές ανταλλαγές, επιχειρηματικές δράσεις, τουριστική βιομηχανία κ.λπ.),
- **Κλιματολογικές** συνθήκες,
- **Συγκεντρωμένο** εργατικό δυναμικό

Σε σχέση με την αντιμετώπιση της υγειονομικής κρίσης:

- Διαφορές σε ότι αφορά τη **χρονική έναρξη** άρα και τη φάση εξάπλωσης της πανδημίας και επομένως διαφορετική δυνατότητα των κυβερνήσεων για έγκαιρη λήψη μέτρων «κοινωνικής αποστασιοποίησης».
- Διαφορές στις **πρακτικές αντιμετώπισης**, όπως γενικός περιορισμός κινήσεων ή εντοπισμένος σε ομαδοποιημένες κατηγορίες πληθυσμού, σε συνδυασμό με έμφαση στα ατομικά μέτρα προφύλαξης, αξιοποίηση ή όχι μαζικών διαγνωστικών τεστ και άλλες. Ξεχωρίζουν εδώ οι πρακτικές των χωρών της Ανατολικής Ασίας, που είναι αρκετά διαφορετικές σε σχέση με Ευρώπη και ΗΠΑ.
- Διαφορές στην κατάσταση των Δημόσιων Συστημάτων Υγείας, όχι μόνο σε ότι αφορά τις ΜΕΘ, αλλά και την πρόληψη, την πρωτοβάθμια περίθαλψη, την έκταση και ποιότητα πρόσβασης του πληθυσμού σε αυτά, την εν γένει οργάνωση του συστήματος υγείας.
- Διαφορές σε ότι αφορά τη λήψη ευρύτερων περιοριστικών μέτρων κατά της ελεύθερης μετακίνησης των πολιτών και περιορισμού πολιτικών ελευθεριών.

Τα συμπεράσματα είναι ακόμη **επισημα-
λή** και οι **αβεβαιότητες** πολύ ισχυρές.
Η ένταση του πρώτου επιδημικού κύματος
στις χώρες της μεγάλης έντασής του, μειώννε-
ται αργά, δεν υπάρχει ωστόσο ακόμη σαφής εκτί-
μηση για την εξέλιξη της νόσου, την πιθανή ύπαρξη
δεύτερου ή/και **τρίτου κύματος** το φθινόπωρο σε αυτές
τις χώρες.

Επίσης, αστάθμητος παράγοντας είναι η μορφή που θα πάρει η επιδημία
στις πολυπληθείς χώρες του Νότιου Ημισφαιρίου, ειδικά με τη μετάβασή τους
σε χαμηλότερες θερμοκρασίες στο δικό τους φθινόπωρο/χειμώνα και την
αντεπίδραση που μπορεί να έχει σε όλο τον κόσμο. Πολλά θα εξαρτηθούν
από τα βήματα που θα γίνουν στην εξεύρεση **φαρμάκων θεραπείας** ή/και
εμβολίων πρόληψης (αργότερα).

**Σε κάθε περίπτωση θα έχουμε εμβάθυνση
της οικονομικής κρίσης, αλλά και πλήθος μέτρων
που παίρνονται για αυτήν από μεριάς
των αστικών κυβερνήσεων σε όλες τις χώρες.**

Ενώ έχει αρχίσει η συζήτηση για την προοδευτική «χαλάρωση» των περιοριστικών μέτρων, είναι σαφές ότι με τη μία ή την άλλη μορφή θα συνεχιστούν, ενώ γίνεται όλο και πιο καθαρό ότι τα αντεργατικά μέτρα επιδιώκεται να είναι σχετικά μόνιμα.

Ο παγκόσμιος καπιταλισμός **ούτε σχεδιάσε, ούτε μπορούσε να σχεδιάσει** αυτό που συμβαίνει με την πανδημία. Επίσης, δεν μπορεί ούτε να προλαμβάνει, ούτε να αντιμετωπίζει σωστά τέτοιου είδους και έκτασης κρίσεις. Έχει ωστόσο την αδήριτη «ανάγκη» και **δυνατότητα να τις εκμεταλλεύεται**, κάνοντας πράγματα που διαφορετικά θα ήταν αδιανόητο να επιχειρήσει πριν. Έχει επίσης αποδειχθεί ιστορικά πως ο καπιταλισμός πάντα, επιχειρεί να **διατηρεί τις «καταχτήσεις»** του «με νύχια και δόντια», με πόλεμο και αίμα.

Η αμφισβήτηση αυτής της ικανότητας και η προβολή της επείγουσας αναγκαιότητας ανατροπής αυτής της δυστοπικής προοπτικής από θέσεις ανατροπής της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και κομμουνιστικού μετασχηματισμού της ανθρωπότητας, βρίσκονται στο κέντρο των προσπαθειών της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής αριστεράς.

2

Δομικές αιτίες της σημερινής καθολικής κρίσης

Γενικά

Η ανάλυση για τα αίτια της πανδημίας εδράζεται στη διατυπωμένη γενική μαρξική θέση ότι η καπιταλιστική ανάπτυξη καταστρέφει τις δύο κύριες πηγές ζωής και πλούτου: Τη φύση και τον άνθρωπο. Η φύση –όπως διατυπώνει ο Μαρξ– είναι το ανόργανο σώμα του ανθρώπου. Αλλά αυτό το ανόργανο σώμα είναι πολύ «οργανικό», μια ολότητα σε δυναμική ισορροπία ανάμεσα στο έδαφος, την υδρόσφαιρα, την ατμόσφαιρα και τις μορφές ζωής. Η βίαιη επέμβαση (που πραγματοποιεί ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής και το κριτήριο του κέρδους) σε αυτή την ολότητα καταστρέφει τις λεπτές ισορροπίες και επιφέρει αλλοιώσεις στη δυναμική και τη σχέση ανθρώπου-φύσης, με οδυνηρά αποτελέσματα. Συγκεκριμένα σήμερα:

2.1 Για τον κορωνοϊό και την υγειονομική κρίση

Η ρίζα του προβλήματος εντοπίζεται στην εξέλιξη και ανάπτυξη νέων, όλο και πιο επιθετικών νόσων στο περιβάλλον και πλαίσιο που αναπτύσσει ο καπιταλισμός διαχρονικά. Συνοπτικά αναφέρονται παράγοντες όπως:

1. **Μεγάλη συγκέντρωση των ανθρώπων σε μεγαλουπόλεις**, που πλέον δεν λειτουργούν μόνο ως αποθήκες εργατικής δύναμης, αλλά και ως «επιχειρήσεις», ή επιχειρηματικά δίκτυα, καθώς αναπτύσσεται απόλυτη εμπορευματοποίηση της καθημερινής ζωής των κατοίκων. Οι συνθήκες ζωής υποβαθμίζονται τραγικά, ειδικά σε εκείνες τις πόλεις και περιοχές που αναγορεύονται σε παγκόσμια παραγωγικά κέντρα

(αύξηση κλειστών χώρων και μείωση ελεύθερων, ανοιχτών, ατμοσφαιρική ρύπανση, αύξηση παραγωγής και αδυναμία διαχείρισης των απορριμμάτων, κ.ο.κ.).

2. Ειδικός και πολύ σημαντικός παράγοντας, αναδεικνύεται η πρωτοφανής **οικολογική καταστροφή** με τη συνεχή και επιθετική επέκταση-κατάληψη ολοένα και μεγαλύτερου χώρου του φυσικού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της καπιταλιστικής **βιομηχανικής κτηνοτροφίας**, όπως και για άλλους σκοπούς καπιταλιστικής ανάπτυξης που έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη **εγγύτητα ανθρώπων, ζωικής παραγωγής και άγριων ζώων** και τη διαμόρφωση περιβάλλοντος που ευνοεί τόσο την ανάπτυξη και εξέλιξη ιών (ως τώρα ακίνδυνων για τα ζώα και μη μεταδιδόμενων στον άνθρωπο), όσο και στη μετάδοσή τους στους ανθρώπους. Γενικότερα, η **ληστρική καπιταλιστική εκμετάλλευση της φύσης**, η ασυλλόγιστη «εξόρυξη» κάθε είδους από αυτήν (από το κυνήγι των άγριων ζώων ή τη βίαιη εκτροφή τους όλο και πιο κοντά στον άνθρωπο, έως την αποψίλωση των δασών και την εξαφάνιση της βιοποικιλότητας), οδηγούν σε ένα επικίνδυνο **«μεταβολικό ρήγμα»** πολύ σοβαρότερο από τις σχετικές προειδοποιήσεις του Μαρξ όταν αναφερόταν στη βιομηχανική γεωργία του 19ου αιώνα.
3. Η διαρκής έκθεση των ανθρώπινων οργανισμών σε πλήθος χημικών παραγόντων (ρύπανση αέρα-θαλασσών-εδάφους, βιομηχανικές τροφές, κάθε είδους φάρμακα -εκτός των απαραίτητων, παρα-φάρμακα, ψυχοφάρμακα, καλλυντικά, αρωματικά, συνθετικά ρούχα, συσκευασίες και άλλα), έχει υπονομεύσει σωρευτικά το **ανοσοποιητικό σύστημα**, παράλληλα με τις βιολογικές επιπτώσεις στην υγεία από την αυξανόμενη ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία.
4. Αυξάνεται η **ψυχική εξάντληση** των ανθρώπων, σε ένα περιβάλλον του απίστευτα πυκνού χρόνου, του παγκόσμιου **just in time**, της ανύπαρκτηςσχόλης (ακόμη και αν δε δουλεύεις!), της εργασιακής, κοινωνικής, αλλά και τελικά υπαρξιακής ανασφάλειας. Οδηγεί εν τέλει σε εξαιρετικά μειωμένες άμυνες, ικανότητες και «γνώσεις» των οργανισμών

να ανταπεξέλθουν, ακόμη και στις μικρότερες επιθέσεις ασθενειών, πόσο μάλλον σε συνθήκες πανδημίας.

5. Αναδεικνύονται δομικά προβλήματα στον τρόπο οργάνωσης των κοινωνιών και του διεθνούς καταμερισμού της παραγωγής στο πλαίσιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, και ειδικότερα στην καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση/διεθνοποίηση. Χαρακτηριστικό στη συγκεκριμένη περίπτωση το στοιχείο της αλληλεξάρτησης σε συνδυασμό με εξειδίκευση, που διαμόρφωνε μια αίσθηση επίπλαστης –όπως αποδείχθηκε– ασφάλειας. Αυτή είχε ως αποτέλεσμα **πολλά κράτη ή και εταιρείες να αποφεύγουν τη διατήρηση αποθεμάτων**, (με βάση τις αρχές του **just in time** εφοδιασμού με χρήση των τεράστιων εφοδιαστικών αλυσίδων και της άρνησης ύπαρξης κάθε είδους αποθεμάτων ακόμα και για λόγους ασφάλειας) πράγμα που **σε περιόδους κρίσης αποδεικνύεται κομβική έλλειψη**. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η έλλειψη αντιδραστηρίων, τα οποία αποτελούν βασικό συστατικό των συσκευών εξέτασης για τον κορωνοϊό. Το ίδιο ισχύει για πλήθος παλιών ή/και νέων αναγκαίων φαρμάκων, στην έρευνα ή την παραγωγή των οποίων οι αντίστοιχες πολυεθνικές αναπτύσσουν κυρίως όταν μπορούν να συνοδευτούν με **πατέντες**, άρα δυνατότητα υψηλής κερδοφορίας.
6. Λόγω της **έντασης των ενδοκαπιταλιστικών ανταγωνισμών** στην εποχή της κρίσης και των εμπορικών πολέμων εμφανίζεται η δυσκολία της διεθνούς συνεργασίας, ακόμη και όταν η ανάγκη για αυτήν είναι οφθαλμοφανής. Είναι χαρακτηριστική η μη αξιοποίηση του περιθωρίου δύο μηνών που είχαν οι δυτικές καπιταλιστικές χώρες, μετά την εμφάνιση του ιού στη Γουχάν, για να προετοιμαστούν σε συνεργασία με την Κίνα.
7. **Ο πιο αντιδραστικός, ολοκληρωτικός και απάνθρωπος καπιταλισμός όλων των εποχών**, επιτίθεται μεταξύ των άλλων με καταγιγιστικό τρόπο, όχι γενικά στο σύστημα υγείας (διότι το έχει ανάγκη), **αλλά κυρίως στην καθολικότητά του και στη δωρεάν λειτουργία του με όρους ποιότητας**. Εν μέσω πολιτικών λιτότητας παγκοσμίως, ζητήματα όπως τα αποθέματα σε μάσκες ή αναπνευστήρες ή η επάρκεια σε

ΜΕΘ τίθενται σε δεύτερη μοίρα. Το ίδιο ισχύει και για το γεγονός ότι η αυξημένη στροφή και σε μορφές ιδιωτικής υγείας ή συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ) επίσης δεν έδινε βαρύτητα σε πρακτικές που αφορούν την προετοιμασία των συστημάτων υγείας για μεγάλης κλίμακας έκτακτες ανάγκες.

8. Ειδικότερα, ως κρίσιμο ζήτημα αναδεικνύεται η καθολική, ισότιμη και δωρεάν πρόσβαση των πληθυσμών σε **πρωτοβάθμιο** δημόσιο **σύστημα πρόληψης και περίθαλψης**.

2.2 Θεωρίες που καταρρίπτονται

Με βάση τα παραπάνω, καταρρίπτονται συστημικές ή άλλες αφελείς θεωρίες, όπως:

- Οι πανδημίες αναπτύσσονται ανεξάρτητα από τον τύπο των κοινωνιών που δημιουργεί ο άνθρωπος, τις κοινωνικές σχέσεις εντός τους και τη σχέση τους με το περιβάλλον.
- Ο εργαζόμενος άνθρωπος ως φορέας εργασιακής ικανότητας προσφέρεται για απεριόριστες δυνατότητες εκμετάλλευσης, καθώς κάθε φορά, παρά την όποια υποβάθμιση και αύξηση της τρωτότητας του, η επιστήμη αναπτύσσεται ταχύτερα και τον υποστυλώνει.
- Η φύση αποτελεί ανεξάντλητη πηγή άντλησης πλούτου για τον καπιταλισμό και οι όποιες βλάβες σε αυτή, εξισοροπούνται από την ίδια την αγορά στον βαθμό που κοστολογηθούν ανάλογα και η θεραπεία τους ενταχθεί επίσης στο σύστημα της αγοράς (πράσινη οικονομία κ.λπ).
- Οι ιαί αναπτύσσονται σε καθυστερημένες ή αναπτυσσόμενες χώρες που υστερούν σε σχέση με την πολιτισμική και τεχνολογική ωριμότητα των καπιταλιστικών κοινωνιών. Πρόκειται για ρατσιστική θεωρία που κάνει λόγο για «τό της Κίνας», προσπερνώντας ότι οι συνθήκες στα παραγωγικά κέντρα της Κίνας παρέχουν το υπόστρωμα των μαζικών νόσων, με τον ίδιο τρόπο που αυτό γινόταν στις απαρχές της βιομηχανικής επανάστασης στις Βρετανικές πόλεις και αργότερα στις

Ινδίες, όπου μεταφέρθηκε ο μεγάλος όγκος παραγωγής της Βρετανικής αυτοκρατορίας. Αντίστοιχα, οι σημερινές βάρβαρες συνθήκες ζωής του Κινέζικου προλεταριάτου οφείλονται στην αχαλίνωτη καπιταλιστική ανάπτυξη και τη συσσώρευση ενός μεγάλου μέρους της καπιταλιστικής παραγωγής εμπορευμάτων από τους σύγχρονους πολυεθνικούς κολοσσούς.

- Ο ιός είναι τεχνητό αποτέλεσμα, σκόπιμης δράσης της μιας ή της άλλης χώρας (ξεχωρίζουν εδώ οι αλληλοκατηγορίες ΗΠΑ-Κίνας), που φτιάχτηκε για να εξοντώσει άλλες. Ακόμη και όταν αυτό δεν μπορεί να αποκλειστεί γενικά (δεν υπάρχουν ωστόσο σήμερα δεδομένα που να συνηγορούν σε αυτό για τον κορωνοϊό), δεν αλλάζει κάτι ως προς το βασικό υπόστρωμα για τη δημιουργία τους.

LINKS

Περισσότερες πλευρές σχετικά με την υγειονομική πλευρά και τη σχέση της εμφάνισης του κορωνοϊού με τον σύγχρονο καπιταλισμό, αναπτύσσονται στα εξής κείμενα:

- ↳ Κείμενο εργασίας της νΚΑ: Κορωνοϊός: Φονιάς δεν είναι ο παγκόσμιος, αλλά η καταστροφή του περιβάλλοντος
- ↳ Rob Wallace: Ο καπιταλισμός είναι το hot-spot των μεγάλων επιδημιών
- ↳ Βασίλης Μηνακάκης: Κορωνοϊός και η απειλή του καπιταλισμού.
- ↳ Παναγιώτης Μαυροειδής: Ισπανική γρίπη και κορωνοϊός. Δημόσιο σύστημα υγείας και καπιταλισμός
- ↳ Άρης Χατζηστεφάνου: Οι 63 μαχαιριές της Ε.Ε. στα ευρωπαϊκά συστήματα υγείας
- ↳ Sonia Shah: Νομίζετε ότι για τον κορωνοϊό φταίνε τα εξωτικά ζώα; Ξανασκεφτείτε το.
- ↳ Editorial της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού θεωρίας ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ: Θετικές επιστήμες και μαρξισμός στον καπιταλισμό του 21^{ου} αιώνα, τ. 6

2.3 Για τον κορωνοϊό και τη σχέση με την οικονομική κρίση

Από όλες τις κυβερνήσεις των καπιταλιστικών κρατών προβάλλεται η θεωρία ότι η εκδήλωση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης είναι αποτέλεσμα της υγειονομικής κρίσης/πανδημίας και γενικά οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες που διασαλεύουν την υγιή πορεία της οικονομίας. Αντίστοιχος είναι και ο ισχυρισμός της κυβέρνησης της ΝΔ.

Πρόκειται για ισχυρισμούς που βλέπουν μόνο τη μία όψη του θέματος, καθώς:

Από τη μια:

- Οι φόβοι αλλά και τα σημάδια για εκδήλωση νέας ύφεσης ή/και κρίσης, είχαν εκδηλωθεί ήδη από το 2019 και από τα πλέον επίσημα χείλη. Σύμφωνα με τον TIGER (ένα σύνολο από δείκτες με τους οποίους το ίδρυμα Brookings και οι Financial Times καταγράφουν τη διεθνή ανάπτυξη), η παγκόσμια οικονομία οδηγούνταν στη μεγαλύτερη κατάρρευση από την εποχή του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, πολύ πριν από την κορύφωση της πανδημίας του κορωνοϊού.
- Το υπόστρωμα για μια νέα οικονομική κρίση σχετίζεται με την **αδυναμία ανάταξης του ποσοστού των καπιταλιστικών κερδών**, άρα και τον πολλαπλασιασμό των λιμναζόντων κεφαλαίων (δεν έχουν κίνητρο επένδυσης), καθώς και με το γεγονός ότι στον προηγούμενο κύκλο της κρίσης δεν έγινε η συνηθισμένη «καταστροφή» κεφαλαίων, τουλάχιστον στον βαθμό που θα δημιουργούνταν συνθήκες μιας πιο ταχείας και ουσιαστικής ανάκαμψης.

Από την άλλη:

- Είναι πλέον φανερό ότι η **πανδημία** με τον κορωνοϊό, έχει τη δική της **αυτοτελή τεράστια σημασία** και επομένως έδρασε **καταλυτικά** στην ένταση και έκταση της κρίσης, προσδίδοντάς της ακόμη πιο οξεία και καταστροφική μορφή.

- Πολλοί οργανισμοί κάνουν λόγο για πτώση του παγκόσμιου ΑΕΠ και εκτίναξη της ανεργίας, με χαρακτηριστικό την εξαιρετικά γρήγορη εξέλιξη της κρίσης με απροσδιόριστο μάλιστα τέλος.

Ήδη στις ΗΠΑ καταγράφηκε άνοδος-ρεκόρ των ανέργων κατά 23 εκατ., ενώ υπάρχουν και εκτιμήσεις για ποσοστό ανεργίας έως και 20% στις ΗΠΑ ως τον Ιούνιο, στον βαθμό που δεν αποδώσουν τα μέτρα στήριξης. Η βουτιά στην καπιταλιστική οικονομία θα είναι **μεγαλύτερη** από αυτή του 2008-09, αλλά, όπως δείχνει η πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ με επιπλέον δύο σημαντικά χαρακτηριστικά: Θα εξελιχθεί **απότομα** και θα αγκαλιάσει όλο σχεδόν τον καπιταλιστικό κόσμο **ταυτόχρονα**. Το 90% των χωρών θα έχουν πτώση στο ΑΕΠ, ενώ το 2009 είχε το 40%. Η ευρωζώνη εκτιμάται ότι θα έχει καθίζηση 7,5%, ενώ το 2009 είχε 4,5%.

Οι προβλέψεις για **ανάκαμψη τύπου V**, δηλαδή πτώση φέτος και σχεδόν ισοφάρισή της με ταχεία άνοδο το 2021 μοιάζουν με «παρηγοριά στον άρρωστο», καθώς υπάρχει πλήθος αβεβαιοτήτων, μεταξύ των οποίων και η ίδια η εξέλιξη της επιδημίας παγκόσμια, η πιθανή αρνητική δυναμική της όξυνσης των ενδο-καπιταλιστικών ανταγωνισμών και άλλοι.

Για την **Ελλάδα**, πρώτες εκτιμήσεις προβλέπουν άνοδο της ανεργίας στο 23% (υπάρχουν και εκτιμήσεις για 30%), πτώση 10% του ΑΕΠ φέτος, ενώ ισχυρή αβεβαιότητα επικρατεί για το 2021, παρά τις κυβερνητικές «προβλέψεις» για ανάκαμψη 5,5%. Οι αβεβαιότητες είναι ακόμη μεγαλύτερες λόγω του πλήγματος στον **τουρισμό**, όπου συγκεντρώνεται το 20% του ΑΕΠ. Θα υπάρξει επίσης μεγάλη **αύξηση του ελλείμματος και του χρέους**. Ο ελληνικός καπιταλισμός θα πληρώσει κατά τα φαινόμενα ακριβά την **«μονοκαλλιέργεια»** της λεγόμενης «βαριάς βιομηχανίας του τουρισμού» (που πάντα είναι επιρρεπής σε κρίσεις και εξωγενείς παράγοντες), αλλά και του λεγόμενου **«εξαγωγικού προσανατολισμού»**, αντί της κάλυψης βασικών αναγκών των λαϊκών στρωμάτων στο εσωτερικό της χώρας. Αυτό δεν σημαίνει ότι η διαδικασία «καταστροφής κεφαλαίων» δεν θα συνοδεύεται με επιθετική αναδιάρθρωση (πρώτο θύμα οι μικρές επιχειρήσεις των 1-3 ατόμων που έχουν επιζήσει από τα μνημόνια) σε όλους τους τομείς και ανάδειξη νέων πρωταγωνιστών που ωφελούνται όπως εφοδιαστικές

αλυσίδες τροφίμων, πληροφορική και άλλοι. Προς το παρόν, το μόνο σίγουρο είναι ότι 800.000 εργαζόμενοι στον κλάδο του τουρισμού, κυρίως εποχιακοί και στην πλειοψηφία τους νέοι, αντιμετωπίζουν το φάσμα της ανεργίας και της εξαθλίωσης.

LINKS

Περισσότερες πλευρές σχετικά με τη σχέση ανάμεσα σε υγειονομική και οικονομική κρίση, αναπτύσσονται στα εξής κείμενα:

- ↳ Michael Roberts: Ήταν ο ιός που το κατάφερε
- ↳ Αλέξανδρος Καπακτής: Βαθιά κρίση στο προσκήνιο
- ↳ Σταύρος Μαυρουδέας: Η πανδημία του κορωνοϊού και η υγειονομική και οικονομική κρίση
- ↳ Naomi Klein: “Ο Κορωνοϊός είναι η τέλεια καταστροφή για τον καταστροφικό καπιταλισμό”
- ↳ Κόλιν Γκόρντον: COVID-19: Ο ιός της ανισότητας

3

Πως απαντούν οι καπιταλιστικές κυβερνήσεις. Οι Επιπτώσεις

Οι βασικές καπιταλιστικές χώρες απαντούν με πανομοιότυπο τρόπο στη δι-
πλή υγειονομική και οικονομική κρίση, σε όλα τα επίπεδα:

3.1 Για την οικονομία

**Κεντρικό στοιχείο της αστικής απάντησης, είναι να πληρώσουν το οικο-
νομικό και ευρύτερο κόστος της κρίσης οι εργατικές τάξεις και τα λαϊκά
στρώματα.**

Πρώτο κριτήριο είναι η **εξασφάλιση της συνέχειας της λειτουργίας της
οικονομίας με κερδοφόρο τρόπο** και άρα εξετάζουν και παίρνουν τα **υγειο-
νομικά μέτρα** εντός αυτού του πλαισίου.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να μην κυριαρχεί η πολιτική χρηματοδότησης
του δημόσιου συστήματος υγείας με τους αναγκαίους πόρους. Υπάρχει προ-
φανής έλλειψη ενίσχυσης του τομέα της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και της
κοινωνικής πρόνοιας για όλο τον πληθυσμό, γηγενών και μεταναστών/προ-
σφύγων. Αντί αυτού, επικεντρώνονται μόνο στις **πολιτικές μη μετάδοσης**
του ιού.

Λείπουν μέτρα όπως ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας, επίταξη
του ιδιωτικού συστήματος υγείας, χωρίς αποζημίωση, προσαρμογή κλάδων
της παραγωγής για να υπηρετήσουν την κάλυψη αναγκών στην υγεία, ανά-
πτυξη της δημόσιας έρευνας.

Με δεδομένο ότι η ζημιά μεγάλης ή μεγαλύτερης έκτασης στις καπιταλιστι-
κές επιχειρήσεις θεωρείται δεδομένη, τα **«μέτρα στήριξης και σωτηρίας»**
που ανακοινώνουν για τις εργατικές τάξεις, τα λαϊκά και μικρομεσαία στρώ-
ματα, κυρίως **περνούν μέσα από τη «σωτηρία» των επιχειρήσεων και
της καπιταλιστικής λειτουργίας γενικά.** Έτσι, χορηγούνται πρωταρχικά ενι-

**CAPITALISM
KILLS!**

σχύσεις με παρέμβαση του κράτους για επιδοτήσεις, ταμειακή ρευστότητα, δανειακές και φορολογικές διευκολύνσεις διαφόρων ειδών σε επιχειρήσεις. Επίσης, δρομολογείται επιτάχυνση ιδιωτικοποιήσεων και άλλων μορφών εκχωρήσεων στο κεφάλαιο (απευθείας αναθέσεις υπηρεσιών και έργων, νομοθετήματα για διευκόλυνση «επενδυτών» κ.λπ). Την ίδια στιγμή, τα επιδόματα που δίνονται προς τους εργαζόμενους (μέρος μισθών, ή επιδόματα κατάρτισης, κ.λπ.) αποτελούν ανάληψη των εργοδοτικών υποχρεώσεων από το κράτος (και τους φορολογούμενους) ή προκάλυμμα για χρηματοδοτήσεις «ημετέρων». Παράλληλα, επιδόματα ανεργίας, άλλες βοήθειες κ.λπ., μαζί με τους επικοινωνιακούς στόχους για την αποτροπή άμεσων βίαιων ξεσπασμάτων, αποβλέπουν να κρατηθεί ένα επίπεδο κατανάλωσης από τα λαϊκά στρώματα. Οι ενισχύσεις αυτές κατά κάποιο τρόπο έχουν τη μορφή **«κρατικού δανείου»** προς τους λαούς, το οποίο **θα πληρωθεί μετά την κρίση** με φορολογία και άλλα μέτρα βαθύτερης αντεργατικής αναδιανομής του εισοδήματος.

Φυσικά υπάρχει τεράστια διαφορά δυνατοτήτων στα καπιταλιστικά κέντρα. Οι ΗΠΑ, με τη δυνατότητα και επιλογή έκδοσης χρήματος από την Κεντρική

Τράπεζα, «έριξαν» ένα τεράστιο πακέτο βοήθειας ίσο με το 15% του ΑΕΠ της χώρας, υπερδιπλάσιο από το αντίστοιχο ποσό του 2008. Στην Ευρώπη, τα αντίστοιχα πακέτα σε Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, φτάνουν στο 10%. Οι λιγότερο ισχυρές χώρες της ευρωζώνης, ακόμη και με μεγάλο μέγεθος όπως η Ιταλία, αδυνατούν, χωρίς «κοινές ευρωπαϊκές επιλογές» να φτάσουν αυτά τα ύψη. Επίσης, οι αναπτυσσόμενες χώρες παίρνουν αντίστοιχα μέτρα στήριξης της τάξης του 1-3%, ενώ «δουλειά» πιάνει και το ΔΝΤ στο οποίο ήδη 90 χώρες έχουν αιτηθεί οικονομική βοήθεια, μεταξύ των οποίων και το Ιράν που γονατίζει και από το εμπάργκο.

Προσεγγιστικά, σε όλο τον καπιταλιστικό κόσμο, το 70% των «ενισχύσεων» αφορά διάσωση επιχειρήσεων και το υπόλοιπο στήριξη εργαζομένων και ανέργων, κυρίως με μορφή εφάπαξ επιδομάτων.

Λείπουν εντελώς δύο μέτρα: α. άμεση κρατική παρέμβαση στην οικονομία με ανάληψη πλήρους ιδιοκτησίας και ελέγχου κρίσιμων επιχειρήσεων και επενδύσεων β. απαλλοτρίωση, μέρους έστω, του ήδη συσσωρευμένου και αποθησαυρισμένου πλούτου των αστικών τάξεων. Βέβαια κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατό να συμβεί στην εποχή του **ολοκληρωτικού καπιταλισμού**, ειδικά δε όταν η αστική εξουσία δεν απειλείται από ένα νέο εργατικό και κομμουνιστικό κίνημα, των οποίων η έλλειψη καθίσταται δραματική και στις παρούσες συνθήκες της πολλαπλής κρίσης του συστήματος.

Στην Ελλάδα, πέραν αυτών των βασικών χαρακτηριστικών, εμπόδιο αποτελεί και η ανάγκη συμμόρφωσης προς τους ευρωμνημονιακούς όρους, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την αδυναμία αξιοποίησης και αυτού ακόμη του «μαξιλαριού» των περίπου 25 δις (τμήμα του δανείου από το τελευταίο μνημόνιο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, η ανάλωση του οποίου φυσικά προϋποθέτει όρους και βέβαια τελικά αποπληρωμή).

Στο διεθνές πλάνο ξεχωρίζει η εγγενής αδυναμία και άρνηση των βασικών καπιταλιστικών χωρών να σταθούν απέναντι σε ένα παγκό-

σμιο πρόβλημα με όρους διεθνούς συνεργασίας. Τόσο οι διαμάχες για το εμπόριο μεταξύ ΗΠΑ-Γερμανίας, όσο και η πλήρης απουσία και ο διχασμός της ΕΕ πάνω στην ανάγκη στήριξης των χωρών που πλήττονται περισσότερο, καταδεικνύουν τον αντιδραστικό χαρακτήρα της καπιταλιστικής διεθνοποίησης και των οργανισμών της. Ο δεύτερος βασικός νόμος του καπιταλισμού, αυτός του **ανταγωνισμού** προβάλλει ξεδιάντροπα, ενάντια στην παγκόσμια ανάγκη για αντιμετώπιση της πανδημίας, με τη μορφή του διακρατικού ανταγωνισμού των μεγάλων καπιταλιστικών κρατών και των εταιρειών των οποίων τα συμφέροντα προωθούν και εξυπηρετούν τα κράτη αυτά.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση για μια ακόμη φορά υπενθυμίζει ότι είναι «ενότητα» για την εκμετάλλευση των εργατικών τάξεων της Ευρώπης και ταυτόχρονα διχασμός και ανταγωνισμός για τη μοιρασιά της πίτας.

Τα περί Ευρωπαϊκής «συνοχής» και «αλληλεγγύης» έχουν πάει περίπατο σε βαθμό που κάνει πολύ ανήσυχους τους διάφορους φιλο-ΕΕ αναλυτές, αρθρογράφους, αλλά πολύ περισσότερο το ίδιο το πολιτικό προσωπικό των αστικών τάξεων.

Οι δύο κύριες «λύσεις» που εξετάζονται στο πλαίσιο της ΕΕ είναι εξίσου αντεργατικές, αλλά και δυσεφάρμοστες. Η Ιταλία, η Ελλάδα, μαζί και με άλλες χώρες του Νότου, προβάλλουν τη λύση των **ευρωομόλογων** (κορωνο-ομόλογο όπως αναφέρεται δημοσιογραφικά), που θα μπορούσαν να εκδοθούν συλλογικά απ' όλα τα μέλη της ΕΕ ή της ευρωζώνης και να αποτελούν στο εξής **κοινό τους χρέος**, για την αποπληρωμή του οποίου θα είναι όλα τα μέλη συνυπεύθυνα. Υποτίθεται πως οι «επενδυτές», κοινώς τα χρηματοπιστωτικά κοράκια, θα τα αγοράζουν αξιώνοντας μικρό επιτόκιο και έτσι θα δανείζονται φθηνότερα απ' όταν βγάζουν δικά τους ομόλογα.

Γερμανία, Ολλανδία και άλλες χώρες προκρίνουν την επικρατέστερη «λύση» του δανεισμού μέσω ΕΜΣ (Ευρωπαϊκός *Μηχανισμός Σταθερότητας*),

κατά την πεπατημένη των **ευρωμνημονίων** και αντίστοιχο έλεγχο από το Γιούρογκρουπ. Σε αυτή την περίπτωση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα-ΕΚΤ θα μπορεί να αγοράζει ομόλογα των κρατών της ευρωζώνης στη δευτερογενή αγορά, δηλαδή όχι από τα ίδια τα κράτη, αλλά από καπιταλιστές «επενδυτές» που θα τα έχουν αγοράσει νωρίτερα από τα κράτη.

Και με τις δυο «λύσεις», είτε δηλαδή τα ομόλογα εκδοθούν συλλογικά («ευρωομόλογα κορωνοϊού») είτε από το κάθε κράτος χωριστά (ευρωμνημόνια), θα πρέπει να πείθουν τους «επενδυτές» ότι θα τους φέρουν κέρδη και θα ξεπληρωθούν, άρα θα απαιτούνται και **μνημονιακά μέτρα** που να παρέχουν σχετική «εμπιστοσύνη». Αν δεν αρέσουν στους επενδυτές, τότε τα ομόλογα δεν αγοράζονται κι επομένως τα κράτη δεν μπορούν να χρηματοδοτήσουν την αντιμετώπιση της πανδημίας.

Ενώ η αντιπαράθεση για τα παραπάνω συνεχίζεται, η απόφαση του Γιούρογκρουπ της 7ης Απριλίου 2020 περιλαμβάνει πακέτο μέτρων κυρίως για την αντιμετώπιση της τρέχουσας υγειονομικής κρίσης παρά για τη μεταγενέστερη ανάταξη των ευρωπαϊκών οικονομιών. Ως προς το πρώτο, ποσά της τάξης των 540 δις ευρώ θα διατεθούν μέσω των υπάρχοντων χρηματοδοτικών εργαλείων, άρα και με τους όρους της **αιρεσιμότητας** («θα λάβεις εάν...»). Κύριο στοιχείο η ενίσχυση των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αδρής στήριξης του κλάδου της ιδιωτικο-καπιταλιστικής υγείας. Ως

προς την «επανεκκίνηση της οικονομίας», προβλέπεται αόριστα η δρομολόγηση ενός «ταμείου ανάκαμψης» με χρηματοδότησή του από «καινοτόμα χρηματοοικονομικά εργαλεία», καθώς και η αξιοποίηση ευρωπαϊκών κονδυλίων μέσα από την αναδιάταξη του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου. Στην πράξη θα πρόκειται για δανεισμό με όρους που θα εξαρτώνται από το ύψος του χρέους των χωρών, συνεπώς θα βαθύνουν τη ληστρική εκμετάλλευση των εργατικών στρωμάτων σε όλες τις χώρες, με τις ασθενέστερες από αυτές να σηκώνουν διπλό βάρος.

LINKS

Αναλυτικότερα για αυτή την πλευρά, δείτε:

- ↳ Γιώργος Παυλόπουλος: «Αδειανό πουκάμισο» η ΕΕ του κεφαλαίου
- ↳ Σπύρος Μαρκέτος: Ιοευρωομόλογα και ιοευρωμνημόνιο

3.2 Αντιδραστική αναμόρφωση εργασιακού πλαισίου και περιορισμός πολιτικών ελευθεριών

Με χυδαία εκμετάλλευση της προφανούς ανάγκης για τήρηση μέτρων προστασίας (τήρηση αποστάσεων, κανόνες υγιεινής και άλλων) σε όλες τις καπιταλιστικές χώρες, βγαίνουν από το συρτάρι προϋπάρχοντα σχέδια:

- **αντιδραστικής αναμόρφωσης τόσο των εργασιακών σχέσεων** (κατάργηση ισχύος συμβάσεων, τηλεργασία, ενίσχυση «ευλυγισίας», μείωση μισθών, ελευθερία απολύσεων και άλλα), αλλά και
- **μέτρα δραστικής περιστολής των λαϊκών ελευθεριών**. Ξεχωρίζουν: η μη πρόβλεψη στους λόγους μετακίνησης της συνδικαλιστικής και πολιτικής λειτουργίας και δράσης, η απαγόρευση υπαίθριων δημόσιων συναθροίσεων, τη στιγμή που ο συνωστισμός στους εργασιακούς χώρους είναι δεδομένος, καθώς και η ενίσχυση των δυνάμεων καταστολής και η αύξηση του ρόλου τους.

Την ίδια ώρα η **Βουλή** λειτουργεί και νομοθετεί χωρίς παρουσία βουλευτών, αλλά με αντιπροσώπους των κομμάτων, επικυρώνοντας εκ των υστέρων τις συνεχείς ΠΝΠ (Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου) της κυβέρνησης και χαριστικούς για το κεφάλαιο νόμους.

Η λειτουργία της **κρατικής διοίκησης** σε όλα τα επίπεδα (κεντρικό, περιφέρειες, δήμοι) στο όνομα της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, βαθαίνει το

συγκεντρωτικό αντιδημοκρατικό πλαίσιο, καταργεί ακόμα και τις τηλεσυνεδριάσεις, καθιερώνει τη λήψη αποφάσεων εκ περιφοράς, αφαιρεί αρμοδιότητες από τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια.

Σε άλλες χώρες αναστέλλεται συνολικά η λειτουργία του κοινοβουλίου όπως στην **Ουγγαρία**, προς όφελος ενός αυταρχικότερου μοντέλου διακυβέρνησης με διατάγματα. Σε πολλές χρησιμοποιείται ανοιχτά ο στρατός, ενώ σχεδόν σε όλες διεξάγεται ένα τεράστιο **πείραμα χειραγώγησης-πειθάρχησης-καταστολής** και δοκιμάζονται προωθημένες πολιτικές επιτήρησης, ελέγχου και ψηφιακού φακελώματος.

Ακριβώς επειδή η αστική απάντηση στην καθολική κρίση θα σημάνει **καθίζηση της θέσης της εργατικής τάξης** παγκόσμια, μαζί και δημιουργία εκατομμυρίων ανέργων, με προφανείς κινδύνους «κοινωνικής συνοχής» (παρά την προσωρινή υποχώρηση κοινωνικών και πολιτικών αγώνων που ήταν σε

εξέλιξη σε πολλές χώρες), ηγετικά τμήματα του κεφαλαίου και επιτελείς διαμόρφωσης της «συλλογικής» πολιτικής του τονίζουν την ανάγκη να ληφθούν παράλληλα μέτρα «εξισορρόπησης». Έτσι πληθαίνουν οι προτάσεις για Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, κάποιας μορφής ασφάλισης όλων, ακόμη και ανέργων, αστέγων και άλλα αντίστοιχα μέτρα με μορφή πάντα «παροχής» επιδομάτων και «ειδικών» μέτρων, χωρίς κατοχύρωση συλλογικών δικαιωμάτων.

LINKS

Αναλυτικότερα για αυτή την πλευρά, δείτε:

- ↳ Γιουβάλ Νώε Χαράρι: Ο κόσμος μετά τον κορωνοϊό – Θα θυσιάσουμε την ιδιωτικότητα στη μάχη με την πανδημία;
- ↳ Κορωνοϊός στη Χιλή: «Κατάσταση καταστροφής - Αναπτύσσεται ο στρατός
- ↳ Αλέξανδρος Καπακτής: Πρόβες ολοκληρωτικού ελέγχου των πληθυσμών
- ↳ Μαργαρίτα Βεργολιά: Η παράλληλη πανδημία του «Μεγάλου Αδελφού»
- ↳ Γιώργος Παυλόπουλος: Πρόβα τζενεράλε για τις κοινωνικές αναμετρήσεις που έρχονται
- ↳ Οργάνωση Δημόσιου Τομέα NAP: Να αναμετρηθούμε με τις μεταλλάξεις του Αστικού Κράτους και την Κρίση που συνοδεύει την πανδημία του Κορωνοϊού

4

Για την πολιτική της κυβέρνησης ΝΔ

Στο γενικό πλαίσιο η κυβέρνηση της ΝΔ ακολουθεί την ίδια πολιτική, αντιγράφοντας την αντίστοιχη μεθοδολογία άλλων χωρών της ΕΕ και ειδικά της Γαλλίας. Πέρα από όσα αναφέρθηκαν προηγούμενα, θεωρούμε ότι η πολιτική της απέναντι στη διπλή υγειονομική και οικονομική κρίση είναι βαθιά **αντεργατική** και **αντιδραστική**, διότι:

4.1 Στον τομέα της πολιτικής για την Υγεία

Η κυβερνητική πολιτική της ΝΔ για την Υγεία έχει τα εξής στοιχεία:

- Αρχικά, άκριτη υιοθέτηση όσων έλεγε ο ΠΟΥ (Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας) στην πρώτη φάση, ότι η Ελλάδα και οι χώρες της ΕΕ δεν αντιμετωπίζει κάποιο σοβαρό κίνδυνο από τον κορωνοϊό.
- Εισαγωγή χωρίς ανίχνευση των πρώτων κρουσμάτων με το γκρουπ της εκδρομής από τους Αγίους Τόπους/Ισραήλ, ακριβώς επειδή το Υπουργείο Υγείας, ακολουθώντας τις οδηγίες του ΠΟΥ, θεωρούσε ότι δεν χρειάζονται εξετάσεις, καθότι θεωρούσαν ότι επικίνδυνες χώρες ήταν η Κίνα και άλλες της Ασίας, αλλά όχι το Ισραήλ.
- Δραματικές ελλείψεις στα δημόσια νοσοκομεία σε ΜΕΘ, γιατρούς και νοσηλευτές.
- Εγκληματική βραδυπορία της κάλυψης αυτών των ελλείψεων έστω και τώρα με προσλήψεις και γενναία αύξηση ΜΕΘ. Μέχρι τώρα έχουν προστεθεί, σύμφωνα με ανακοινώσεις της κυβέρνησης περίπου 385 γιατροί και 2.500 νοσηλευτές/ιες (η πλειοψηφία τους όχι μόνιμοι), τη στιγμή που το ίδιο το κράτος μιλάει για 5.500 κενά και τα συνδικάτα για 9.500.

- Προκλητική ενίσχυση της ιδιωτικής υγείας, αντί της επίταξης χωρίς αποζημίωση των υποδομών τους.
- Έλλειψη μέσων ατομικής προστασίας για γιατρούς και νοσηλευτές.
- Απουσία διαγνωστικών τεστ για εντοπισμό, απομόνωση και πρόωρη θεραπεία νοσούντων.
- Εργαζόμενοι στοιβάζονται σε κλειστούς εργασιακούς χώρους, ακόμη δε χειρότερα οι πρόσφυγες, στρατευμένοι και φυλακισμένοι, την ίδια ώρα που απαγορεύεται η κυκλοφορία στους ανοιχτούς δημόσιους χώρους.

4.2 Για το μοντέλο διαχείρισης της υγειονομικής κρίσης

Σε ότι αφορά το μοντέλο διαχείρισης, από πολλούς επιστήμονες τίθενται **ερωτήματα** στο που θα οδηγήσει τελικά αυτή η **γενική ψευδό-καραντίνα** στα τυφλά (πάντα μετά τη δουλειά) με το δόγμα «όλοι σπίτι και βλέπουμε».

Προς το παρόν, φαίνεται ότι ο περιορισμός των μετακινήσεων, όπως και άλλοι παράγοντες, έχουν οδηγήσει σε ήπια ανάπτυξη της νόσου στην Ελλάδα, γεγονός που η κυβέρνηση επιχειρεί να το πιστώσει στη δική της πολιτική. Αυτό ωστόσο, αφορά όλες τις χώρες της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης, όπου η Ελλάδα βρίσκεται στο μέσο της σχετικής λίστας σε σχέση με τον αριθμό των θανάτων ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Άλλωστε, η κυβέρνηση της ΝΔ δεν πήρε κάποιο **επιπλέον ιδιαίτερο μέτρο** που δεν πήραν άλλες χώρες στον κόσμο. Όλες οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και των Βαλκανίων, ευτυχώς, είχαν τα πρώτα κρούσματα και την έναρξη της κρίσης **ένα μήνα αργότερα** από τις Δυτικές χώρες και αντέδρασαν αμεσότερα, με τη χώρα μας να υιοθετεί τα σχετικά μέτρα ταυτόχρονα ή και αργότερα σε σχέση με κάποιες άλλες χώρες όπως η Πορτογαλία. Αντίθετα, στην υγειονομική διαχείριση της κρίσης **απουσιάζουν μέτρα** που υπάρχουν σε άλλες χώρες, όπως τα **διαγνωστικά τεστ** σε ταξινομημένες ομάδες του πληθυσμού.

Ωστόσο, τίποτα δεν έχει κριθεί ακόμη, για αυτό άλλωστε και η ίδια κυβέρνηση κάνει λόγο για «κίνδυνο» **δεύτερου** ή **τρίτου κύματος** και είναι **παγι-δευμένη** σε σημαντικό βαθμό.

Στην ουσία, ο ως τώρα **από κοινού εγκλεισμός νοσούντων και μη**, χωρίς πρόωρο εντοπισμό με τεστ, απομόνωση και θεραπεία των νοσούντων, δεν παρέχει μια ασφαλή εικόνα της επέκτασης της νόσου, ούτε κάποιο σχεδιασμό εξόδου από την κρίση, εκτός ίσως από την **ελπίδα** ότι η έλευση του καλοκαιριού θα βοηθήσει σε προσωρινή ανακοπή και το **κέρδος χρόνου** εν όψει της δοκιμασίας του φθινοπώρου, σε αναμονή πάντα βημάτων στο πεδίο των φαρμάκων/εμβολίων.

Η κυβέρνηση με ένα στεγνό **ΜΕ-ΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ** επιχείρησε και επιχειρεί εκβιαστικά να εξασφαλίσει μαζί με την τήρηση της μιας αναγκαίας πλευράς (τήρηση αποστάσεων) από ένα σύνολο μέτρων που ΔΕΝ πήρε για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ένα γενικότερο ΝΑΙ σε πλήθος αντεργατικών μέτρων. Πράγματι, την ίδια ώρα, με μια πολιτική «ΣΟΚ και ΔΕΟΣ» αντίστοιχη των μνημονίων, προώθησε απελευθέρωση απολύσεων, μαζική ανεργία και δημιούργησε αγωνία για την επιβίωση και ελλείψεις, αφήνοντας **ανέγγιχτο τον συσσωρευμένο πλούτο** της αστικής τάξης.

Ταυτόχρονα, λειτουργεί εγκληματικά απέναντι στα πιο ευάλωτα τμήματα της κοινωνίας (άστεγους, άπορους) χωρίς άμεσα και επείγοντα μέτρα για την προστασία τους, ενώ **ειδικά για τους πρόσφυγες** η πολιτική του υποχρεωτικού εγκλεισμού, εγκλωβισμού και μέτρων απαγόρευσης εξόδου δεκάδων χιλιάδων σε συνθήκες υπέρ - συνωστισμού και έλλειψης μέτρων υγιεινής, αποτελεί δολοφονική επιλογή.

LINKS

Αναλυτικότερα για αυτή την πλευρά, δείτε:

- ↳ Κείμενο LABour: COVID19: όσα δεν θα ακούσεις από τον Τσιόδρα
- ↳ Γιώργος Νικολαΐδης: Μέτρα που σώζουν και μέτρα που σκοτώνουν;
- ↳ Παναγιώτης Μαυροειδής: Το ύφος της εξουσίας και η εξουσία του ύφους επί της πολιτικής. Με αφορμή τους ύμνους στον Σ. Τσιόδρα

Με τα χουντικού τύπου μέτρα απαγόρευσης και ελέγχου της κυκλοφορίας που δεν αντιστοιχούν σε υγειονομικά κριτήρια, το νομοσχέδιο για μόνιμο περιορισμό/απαγόρευση διαδηλώσεων που έχει καταθέσει στη βουλή και άλλα, επιχειρεί να πλήξει το δικαίωμα της ελευθερίας συνδικαλιστικής και πολιτικής δράσης.

Οι προσβλητικές αναφορές περί δήθεν ανευθυνότητας του κόσμου σε ότι αφορά τα μέτρα προφύλαξης, στοχεύουν σε **μαζική κοινωνική ενοχοποίηση** ώστε να νομιμοποιήσει την αντιδραστική πολιτική της, αλλά και να φορτώσει στον λαό και σε όσους αντιδρούν την πιθανή αποτυχία διαχείρισης της κρίσης.

Επίσης, έχουν μεγάλη σημασία οι σοβαρές **επιπτώσεις στην ψυχική υγεία** και γενικότερα στη συναισθηματική ισορροπία από τα μέτρα «αποστασιοποίησης» και περιορισμού των κοινωνικών επαφών. Δημιουργούνται οι συνθήκες ώστε η παρουσία του «άλλου» να εκλαμβάνεται στο διηνεκές ως **απειλή-φορέας** ιών.

Ταυτόχρονα, βαθύ **αρνητικό αποτύπωμα** αφήνουν τα **κλεισίματα των πάρκων, αλσών, θαλασσών και χώρων περιπάτου**. Τα μέτρα συμβάλλουν στη διαμόρφωση πρόσληψης των δημόσιων, ελεύθερων χώρων

ως **πεδίων μολυσμένων**, που εν δυνάμει θα χρειάζεται να ελέγχονται για την είσοδο και παραμονή σε αυτούς, ενώ ο «ιδιωτικός» χώρος είναι ο μόνος «ασφαλής».

4.3 Για τα εργασιακά και την οικονομία

Η κυβέρνηση με απόλυτα ταξικό κριτήριο πήρε άμεσα μέτρα με την αρχή της επιδημίας. Τα μέτρα αυτά έχουν στον πυρήνα τους τη **στήριξη των επιχειρήσεων και της εργοδοσίας** και την «**επιδοματική**» **κάλυψη τμημάτων εργαζομένων**, πάλι με κριτήριο την «ελάφρυνση» του κεφαλαίου και της ερ-

LINKS

Αναλυτικότερα για αυτή την πλευρά, δείτε:

- ↳ Γιάννης Ελαφρός:
Χουντικής έμπνευσης απαγόρευση κυκλοφορίας και συνδικαλιστικής-πολιτικής δράσης
- ↳ Άρης Χατζηστεφάνου:
Πώς θα ξημερώσει η επόμενη ημέρα... αν ξημερώσει

γοδοσίας. Τα μέτρα στοχεύουν τόσο στη στήριξη των επιχειρηματιών που πλήττονται από το lockdown και την κρίση, όσο και εκείνου του τμήματος των επιχειρήσεων που βρίσκονται στην αιχμή και αυξάνουν τα κέρδη τους (κλάδος φαρμάκου, τρόφιμα/super market, e-shops/εμπόριο, ταχυμεταφορές, πληροφορική, κ.λπ.), ώστε χωρίς «εμπόδια» να λειτουργήσουν εντατικά στις νέες συνθήκες. Έτσι:

Η κυβέρνηση δρομολόγησε —«σαν έτοιμη από χθες»— την **αναστολή των συμβάσεων εργασίας** στις επιχειρήσεις που υπάγονται στα μέτρα lockdown, αλλά και σε εκείνες που πλήττονται από την κρίση (έχουν μειωμένο τζίρο), με αποτέλεσμα περίπου 1,7 εκατ. εργαζόμενοι να προσμένουν τα κρατικά ψίχουλα των (αρχικά) 800 ευρώ για 1,5 μήνα (533 ευρώ επίδομα/μήνα δηλαδή αντί του μισθού του εργαζόμενου). Με την επέκταση και για τον Απρίλιο και πιθανά Μάιο, γίνεται καθαρό, ότι πρόκειται για κάποιου είδους **«υποκατώτατο» μισθό**, ο οποίος μάλιστα στο εξής το πιθανότερο είναι να δίνεται αναλογικά των ημερών απώλειας. Στην ίδια κατεύθυνση η κυβέρνηση προχώρησε και σε αναστολή της υποχρέωσης των εργοδοτών για καταχώρηση στο σύστημα «Εργάνη» κάθε εργασιακής ανατροπής/αλλαγής (δήλωση υπερωριών, ωρα-

ρίων, ημερών απασχόλησης, μεταβολές στη σύμβαση, κ.α.) καθώς και δυνατότητα του εργοδότη να απασχολεί με τη-λεργασία εργαζόμενους που ωστόσο έχουν τεθεί σε ανα-στολή, με μια ελάχιστη πρό-σθετη αμοιβή. Επίσης, με νέα ΠΝΠ μετά τα πρώτα μέτρα, δίνει το δικαίωμα στους εργο-δότες για ιδιότυπη **ΕΚ ΠΕΡΙ-**

τροπής απασχόληση με μισές αποδοχές, για 2 εβδομάδες κάθε μήνα, με διευθυντικό δικαίωμα-χωρίς συναίνεση του σωματίου όπως προβλέπονταν στα μέχρι τώρα ισχύοντα για αυτή τη μορφή ελαστικής εργασίας ή του ίδιου του εργαζόμενου.

Με την εκδήλωση της πανδημίας από τα μέσα Φεβρουαρίου και με αιχμή τον Μάρτιο, εκδηλώνεται ένα **μεγάλο κύμα απολύσεων** σε πολλούς κλάδους (προβλέπεται σημαντική αύξηση της ανεργίας για την επόμενη περίοδο), ενώ οι επιδοματικές παρεμβάσεις της κυβέρνησης δεν αντιμετωπίζουν στην ουσία το πρόβλημα, αφήνοντας μάλιστα περί τους 400.000 μόνιμα ανέργους, αλλά και δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενους ελαστικών σχέσεων εργασίας (επο-χιακοί, συμβασιούχοι, «μπλοκάκια», έκτακτοι, κ.ά.) χωρίς καμία βοήθεια. Την ίδια στιγμή που υπάρχει τεράστια απώλεια εισοδήματος στα λαϊκά νοικοκυ-ριά, οι υποχρεώσεις τους σε δάνεια, λογαριασμούς, ρυθμίσεις ασφαλιστικών εισφορών και άλλων χρεών, παραμένουν **ενεργές**. Αντίθετα, για εργοδότες

και επιχειρήσεις δίνονται σειρά ρυθμίσεων και δυνατότητες αναστολών πληρωμής για δάνεια και άλλες υποχρεώσεις τους.

Τα μέτρα αυτά της κυβέρνησης συνοδεύονται από σοβαρές αυθαιρεσίες και εκβιασμούς της εργοδοσίας σε πολλές επιχειρήσεις και κλάδους, που υπερβαίνουν ακόμα και

αυτά τα αντεργατικά μέτρα της κυβέρνησης. Πιο χαρακτηριστικές είναι οι καταγγελίες και χιλιάδες περιπτώσεις των εργαζόμενων που ενώ βρίσκονται σε αναστολή καλούνται να δουλέψουν («μαύρα» και «κεκλεισμένων των θυρών») κανονικά, χωρίς μάλιστα μισθό από την επιχείρηση, αλλά με τα 800 ευρώ (533/μήνα) της «ΕΡΓΑΝΗ», οι μετακινήσεις εργαζομένων σε άλλες εργασίες/ειδικότητες, καταστήματα και περιοχές, οι παράνομες απολύσεις, η πίεση για αλλαγές συμβάσεων και ατομικές συμβάσεις μετά την άρση των μέτρων, το κόψιμο των αδειών με την επιβολή υποχρεωτικής άδειας στους εργαζόμενους και πολλά ακόμα.

Τα αντεργατικά μέτρα που έχουν ως κύριο «ωφελοόμενο» την εργοδοσία, συνολικά καθιστούν ακόμα πιο ευέλικτες τις εργασιακές σχέσεις και αλλάζουν αντιδραστικά το εργασιακό τοπίο, με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στο σύνολο της εργατικής τάξης και με μακροπρόθεσμα αποτελέσματα που θα ξεδιπλωθούν μετά τη σημερινή φάση.

Να μην χαθεί κανένας μισθός, καμία άδεια, κανένα ένσημο

Εργαζόμενοι-ες
Φωνάζουμε δυνατά!

**ΧΤΕΣ ΗΤΑΝ ΜΝΗΜΟΝΙΑ,
ΤΩΡΑ ΠΑΝΔΗΜΙΑ.
ΟΧΙ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ,
ΟΧΙ ΑΝΕΡΓΙΑ!**

NAP ΓΙΑ ΤΗΝ **ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ**
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΥΚΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

5

Εναντίωση ή συναίνεση;

Όλες οι κυβερνήσεις των καπιταλιστικών κρατών, μαζί και αυτή της ΝΔ, επιχειρούν να εξασφαλίσουν αντιπολιτευτική **σιωπή ή/και συναίνεση** στην πολιτική τους, στο όνομα της απαιτούμενης «**εθνικής ομοψυχίας**» και της «πανανθρώπινης συστράτευσης» σε μια «μάχη ζωής και θανάτου», που διευθύνουν.

Αντιδράσαμε ως NAP στις σειρήνες του «ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ» και του «ΘΑ ΤΑ ΠΟΥΜΕ ΜΕΤΑ» (κυρίως του ΣΥΡΙΖΑ), χωρίς να κάνουμε το λάθος να απαντήσουμε με ένα ασυλλόγιστο «ΟΧΙ, ΔΕ ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ», αλλά αντιστρέφοντας το ερώτημα και θέτοντας το πραγματικό ζητούμενο, που είναι «**ΜΕΝΟΥΜΕ ΕΝΕΡΓΟΙ**» και **ΑΓΩΝΙΖΟΜΕΝΟΙ**.

Η αντικαπιταλιστική και κομμουνιστική αριστερά κρατάει στάση εναντίωσης στην κυβερνητική πολιτική για τους εξής βασικούς λόγους:

- Η ασκούμενη κυβερνητική πολιτική για την υγειονομική και οικονομική κρίση δεν σώζει τον λαό, αντίθετα επιχειρεί να ρίξει τα βάρη της στην εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα.
- Στο όνομα της πανδημίας παίρνει αντεργατικά και αντιδημοκρατικά μέτρα για μετά, τα οποία προβάρει σε γενική κοινωνική κλίμακα από σήμερα.
- Η συζήτηση περί συναίνεσης στην ουσία ακυρώνει την ανάγκη πρόταξης αφενός ενός άμεσου προγράμματος σωτηρίας της εργατικής τάξης και υπεράσπισης της ζωής της, όσο και την αναγκαία προβολή μιας ριζικά άλλης προοπτικής αξιοβίωσης ζωής με ελευθερία.

Εναντιωνόμαστε αποφασιστικά στην προσπάθεια της πλειοψηφίας των ΜΜΕ για **διαμόρφωση εικόνας «εθνικού ηγέτη» για τον Κ.**

Μητσοτάκη, αξιοποιώντας επιλεκτικά τη σύγκριση της πορείας της πανδημίας στην Ελλάδα σε σχέση με άλλες χώρες της Ευρώπης, αλλά όχι με τις χώρες των Βαλκανίων στις οποίες η εικόνα είναι εφάμιλλη της ελληνικής. Η προσπάθεια αυτή ξεκίνησε με τη δημιουργία κλίματος ότι η χώρα δέχεται επίθεση με τη **στοχοποίηση των προσφύγων ως «εισβολέων»** στα νησιά και με τα γεγονότα στον Έβρο και συνεχίζεται και στη φάση της πανδημίας. Σε αυτή τη φάση η κυριαρχία της ΝΔ στο αστικό κομματικό σύστημα είναι αδιαμφισβήτητη. Παρά τη λαϊκή δυσφορία για

την προκλητική στήριξη των επιχειρηματιών και όλα τα μέτρα που δεν παίρνει για την ενίσχυση του συστήματος υγείας, παρά την προβολή των αιτημάτων των υγειονομικών ή την αντίδραση στις ανεργιακές της ρυθμίσεις, η κυβέρνηση δεν έχει χτυπηθεί ακόμη κινηματικά και πολιτικά. Αναμφίβολα σε αυτό έχουν συμβάλει παράγοντες όπως η **συναίνεση της αντιπολίτευσης**, το **«κατέβασμα των ρολών» από ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ** και άλλοι. Βέβαια, αυτή είναι η **σημερινή** εικόνα. Η τωρινή αποδοχή της κυβέρνησης δεν πρέπει να ταυτίζεται με αποδοχή της πολιτικής της. Αντίθετα, όσο αρχίζουν να φαίνονται μαζικά οι επιπτώσεις των μέτρων στην εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα θα υπάρξει τάση αντιστροφής της εικόνας.

Διαφωνούμε επίσης, με τη βασική λογική που εκπέμπει ο **ΣΥΡΙΖΑ** αλλά και άλλα ρεύματα ότι «Τώρα μένουμε σπίτι και θα τα πούμε μετά». Η συνείδηση διαμορφώνεται πάντα **όταν συμβαίνουν** γεγονότα και μάλιστα όσο γρηγορότερα και ευκολότερα γίνονται αποδεκτά, τόσο δυσκολότερα αίρονται και ανατρέπονται στη συνέχεια. Επίσης, είναι ιστορικά αποδεδειγμένο πως

ό,τι «κερδίζει» η καπιταλιστική εξουσία σε κάθε περίοδο, δεν το παραχωρεί ποτέ. Είναι αναγκαία η αποκάλυψη της συνευθύνης του ΣΥΡΙΖΑ και της «εθνικά υπεύθυνης» στάσης του. Την επόμενη περίοδο, θα ενσωματωθεί ακόμη πιο οργανικά στο αστικό σύστημα εξουσίας, με ρόλο τόσο διαχείρισης, όσο και ιδιαίτερα της απορρόφησης των κοινωνικών κραδασμών.

Το ΚΚΕ παρά τη δράση του σε κάποιους χώρους και κλάδους, αρνείται να προβάλλει μια συνολικά διαφορετική πολιτική σε ρήξη με τους βασικούς κόμβους του συστήματος. Απέτυχε ακόμα και να εναντιωθεί σε τρέχουσες επιλογές της κυβέρνησης, όπως η μη καταγγελία από πλευράς του της περιστολής των συνδικαλιστικών και πολιτικών δικαιωμάτων με την απαγόρευση της κυκλοφορίας στο όνομα της αντιμετώπισης της πανδημίας, τη στιγμή μάλιστα που αγωνιστές του ΚΚΕ σπάνε τις απαγορεύσεις στις κινητοποιήσεις των υγειονομικών και εργατικών χώρων.

LINKS

Δείτε και εδώ:

- Μιχάλης Ρίζος –
Δημήτρης Γκόβας:
ΓΣΣΕ-ΑΔΕΔΥ:
«Μένουμε κυβέρνηση,
Μένουμε με τα αφεντικά»

6

Για το περιεχόμενο της απάντησής μας

Αναδεικνύεται σε κεντρικό ζήτημα για το NAP, την ANΤΑΡΣΥΑ, συνολικά την αντικαπιταλιστική και σύγχρονη κομμουνιστική αριστερά και τις ταξικές δυνάμεις του κινήματος, ο **συνδυασμός της άμεσης** πάλης για τα υγειονομικά, εργασιακά, κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα του λαού και της νεολαίας, **τώρα και μέσα στις συνθήκες της πανδημίας**, με τη **θεωρητική, προγραμματική, πολιτική και κινηματική προετοιμασία** της μάχης ενάντια στο νέο γύρο της αστικής επίθεσης που θα κλιμακωθεί.

Το κεντρικό ζήτημα της επόμενης περιόδου, γύρω από το οποίο θα καταγραφεί η στάση όλων των πολιτικών ρευμάτων είναι το **ποια τάξη, η αστική ή η εργατική και τα λαϊκά στρώματα, θα πληρώσουν τον λογαριασμό της αντιμετώπισης του ιού και της νέας πτώσης του ΑΕΠ σε όλες τις χώρες του κόσμου.**

Στην κατεύθυνση αυτή το **Νέο Αριστερό Ρεύμα για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση** παίρνει πρωτοβουλίες και θα συμβάλει και μέσω της ANΤΑΡΣΥΑ, για την προώθηση της **αναγκαίας ενωτικής πολιτικής απάντησης** της μαχόμενης αριστεράς, παράλληλα με τη δέσμευση για **συντονισμό και κοινή δράση στο μαζικό κίνημα** για την ανάπτυξή του την επόμενη περίοδο. Την πρόταση αυτή την απευθύνουμε δημόσια πρώτα από όλα στον κόσμο του κινήματος και σε όλες τις δυνάμεις της μαχόμενης αριστεράς (ΚΚΕ, οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής, ριζοσπαστικής αριστεράς). Στοχεύουμε στη μεγαλύτερη δυνατή συσπείρωση δυνάμεων και αγωνιστών σε μια τέτοια κατεύθυνση.

Το περιεχόμενό της επιδιώκουμε να θέτει την αναγκαία φυσιογνωμία που πρέπει να έχει η μαχόμενη αριστερά σε αυτή την περίοδο και να βασίζεται στους αναγκαίους κόμβους του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης και

την ανάπτυξη - επικαιροποίησή τους με βάση και τα ζητήματα που έχουν τεθεί στην πολιτική αντιπαράθεση.

Σε ότι αφορά το περιεχόμενο της πολιτικής μας παρέμβασης, σημειώνουμε τους εξής άξονες:

6.1 Προβολή των βασικών στόχων πάλης για το μαζικό κίνημα, γύρω από το τετράπτυχο

- μέτρα για την **υγεία** και τη σωτηρία του λαού,
- **εργασιακά/οικονομικά**, μέτρα κοινωνικό-οικονομικής στήριξης των φτωχών λαϊκών στρωμάτων
- λαϊκός έλεγχος στο ζήτημα της **διατροφικής επάρκειας**,
- **υπεράσπιση και διεύρυνση των ελευθεριών**

6.2 Ανάπτυξη δράσεων μέσα από φορείς του εργατικού κινήματος

αλλά και παράλληλη αποφασιστική προώθηση δικτύων αλληλεγγύης, ειδικά προς ανέργους, απολυμένους, ηλικιωμένους, πρόσφυγες, ευπαθείς ομάδες.

Ήδη υπάρχει ένας θετικός απολογισμός με σημαντικές κινητοποιήσεις όπως στις 7 Απριλίου για την παγκόσμια μέρα Υγείας, στις 14 Απριλίου για τα εργατικά δικαιώματα και αιτήματα, κινητοποιήσεις εκπαιδευτικών με αφορμή την κατάθεση πολυνομοσχεδίου για την παιδεία από την κυβέρνηση, διαμαρτυρίες και παραστάσεις σε εργα-

σιακούς χώρους, εξορμήσεις και ενημέρωση σε γειτονιές, σούπερ μάρκετ, ΟΑΕΔ, Δήμους και άλλες. Οι δράσεις αυτές, ανέδειξαν βασικά αιτήματα, ενώ παράλληλα αμφισβήτησαν με σχετική επιτυχία το πλαίσιο απαγόρευσης της συνδικαλιστικής και πολιτικής δράσης που έχει επιβάλλει η κυβέρνηση.

LINKS

Δείτε και εδώ:

- Δημήτρης Σταμούλης:
Εργοδοτούς: Οι εργαζόμενοι «ιχνηλατούν» τις πρώτες αντιστάσεις

6.3 Στενή σύνδεση των παραπάνω αιχμών με τους γενικότερους συνολικούς αντικαπιταλιστικούς πολιτικούς στόχους ανατροπής κατά της αστικής τάξης και της ΕΕ, όπως:

- α. Ανατροπή και ακύρωση όλων των αντεργατικών, αντιλαϊκών μέτρων, παλιών και νέων.** Καμιά απόλυση, αξιοπρεπής δημιουργική εργασία με συλλογικές συμβάσεις και με πλήρη δικαιώματα για όλους/ες, **αυξήσεις στους μισθούς, μείωση του χρόνου εργασίας.** Ειδική αναπλήρωση από το κράτος της απώλειας των μισθών των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της πανδημίας, ανεξάρτητα από το είδος της εργασιακής τους σχέσης (αδήλωτοι, ΑΠΥ) και το αν έλαβαν ή όχι το ειδικό επίδομα. **Επίδομα ανεργίας ίσο με τον βασικό μισθό** για όλους τους ανέργους χωρίς προϋποθέσεις. **Διαγραφή των χρεών** σε τράπεζες και των χρεώσεων των ΔΕΚΟ για τους φτωχούς αυτοαπασχολούμενους, αγρότες και μικροεπαγγελματίες για το διάστημα που κράτησε η πανδημία. **Βαριά φορολογία των τραπεζών και των μεγάλων κερδοφόρων επιχειρήσεων.** Να πληρώσει το κεφάλαιο και όχι οι εργαζόμενοι την κρίση.
- β.** Ανατροπή της κλιμακούμενης αντιδημοκρατικής εκστρατείας του κεφαλαίου και των κυβερνήσεων **για μια νέα άνοιξη των δημοκρατικών δικαιωμάτων και των λαϊκών ελευθεριών.** Όχι στην αστυνομοκρατία, τον κρατικό και εργοδοτικό αυταρχισμό, τον πολιτικό ολοκληρωτισμό. Όχι στην παρακολούθηση, επιτήρηση και έλεγχο των πολιτών.
- γ. Ενίσχυση του συστήματος υγείας.** Αποφασιστική ενίσχυση της δημόσιας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, για το άνοιγμα νέων ΜΕΘ και ΜΑΦ και τον αναγκαίο εξοπλισμό προστασίας του υγειονομικού προσωπικού. Μαζικές προσλήψεις μόνιμου υγειονομικού προσωπικού στα δημόσια νοσοκομεία. Απαλλοτρίωση χωρίς αποζημίωση του ιδιωτικού τομέα της υγείας. **Δημόσια έρευνα** σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα προσανατολισμένη στην **πρόληψη** (π.χ. εμβόλια) και στα μέσα προστασίας και όχι αποκλειστικά στη θεραπεία των ασθενών (για να έχουν πελατεία οι φαρμακευτικές εταιρείες) ή στα νέα φάρμακα με πατέντες.

- δ.** Μονομερή ακύρωση του προγράμματος μεταμνημονιακής επιτροπείας και των αιματηρών πλεονασμάτων. **Διαγραφή του χρέους**, σε συνδυασμό με **διεθνιστική δράση** για διαγραφή των χρεών σε όλες τις χώρες της ΕΕ, ώστε να σταθεί ο λαός στα πόδια του μετά την πανδημία και να αντιμετωπίσει τη νέα οικονομική κρίση. **Έξοδος από την ΕΕ** που για μια ακόμη φορά έδειξε το αποκρουστικό της πρόσωπο.
- ε.** **Εθνικοποίηση των τραπεζών και των μεγάλων επιχειρήσεων με εργατικό έλεγχο**, για να εξασφαλιστεί η διαγραφή των ιδιωτικών χρεών της εργατικής τάξης και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων, η απρόσκοπτη παροχή των βασικών κοινωνικών αγαθών στον λαό (ρεύμα, νερό, επικοινωνίες), αλλά και το ζήτημα της εργασίας για όλους. Άρση και ακύρωση όσων τομέων έχουν ιδιωτικοποιηθεί μερικώς ή ολικώς και την αντίστοιχη εμπορευματοποίηση κοινών αγαθών. **Έξω οι επιχειρηματίες από τα δημόσια αγαθά, την παιδεία και την υγεία του λαού.**
- στ.** **Ακύρωση των εξοπλιστικών προγραμμάτων και συνολικά της πολεμικής προετοιμασίας** στο πλαίσιο και του ανταγωνισμού με την Τουρκία. Όχι στις εξορύξεις στις ΑΟΖ. Έξοδος από το ΝΑΤΟ, έξω οι βάσεις των ΗΠΑ. Για την ειρήνη και την αλληλεγγύη των λαών.
- ζ.** **Αντιμετώπιση της περιβαλλοντολογικής καταστροφής, για μια νέα αρμονική σχέση ανθρώπου-φύσης.** Προστασία των δασών, των θαλασσών και όλων των φυσικών πόρων. Απελευθέρωση της αγροτικής παραγωγής από την κυριαρχία του κεφαλαίου και τον εφιάλτη των γενετικά τροποποιημένων προϊόντων. Κατάργηση της εμπορευματοποίησης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Για αξιοβίωτες πόλεις με διασφάλιση στέγης για όλους, με σύγχρονες προδιαγραφές, πλούσιους πνεύμονες πρασίνου και υποδομές αθλητισμού, πολιτισμού και ψυχαγωγίας, ποιοτικά Μαζικά Μέσα Μεταφοράς, και εξασφάλιση προστασίας από φυσικές καταστροφές.
- η.** **Άμεσος απεγκλωβισμός των προσφύγων από τα νησιά. Ελεύθερη μετακίνησή τους στη χώρα και στις χώρες προορισμού τους.** Κατάργηση της ρατσιστικής συμφωνίας ΕΕ-Τουρκίας. Όχι στον εγκλεισμό των προσφύγων και στην απομόνωσή τους με πρόσχημα την πανδημία.

Να πέσουν τα τείχη της ΕΕ, να καταργηθούν οι συμφωνίες «Δουβλίνο» για το προσφυγικό. Διαμονή των προσφύγων μέσα στις πόλεις και τα χωριά σε ανθρώπινες συνθήκες. Επέκταση της λειτουργίας του προγράμματος στέγασης σε ενοικιαζόμενα διαμερίσματα και σπίτια, ενάντια στη γκετοποίηση και τη διαμονή τους έξω από τον αστικό ιστό. Προγράμματα στήριξης από τις δημόσιες υπηρεσίες. Δικαίωμα στο άσυλο, όχι στον περιορισμό του. Προστασία στους πρόσφυγες. Ιδιαίτερη μέριμνα και επείγουσα προστασία των ασυνόδευτων παιδιών. Όχι στις επιχειρήσεις αποτροπής σε θάλασσα και στεριά που κοστίζουν ανθρώπινες ζωές. Όχι δολοφονικοί φράκτες στη θάλασσα και στον Έβρο. Όχι επαναπροωθήσεις και απελάσεις. Ίσα εργασιακά, πολιτικά, κοινωνικά δικαιώματα για όλους και όλες, ανεξαρτήτως εθνικότητας. Νομιμοποίηση των μεταναστών.

**ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΚΕΡΔΟΣ
ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΔΗΜΙΑ**
Στις θύελλες
της καπιταλιστικής ανάπτυξης
που καταστρέφουν τη φύση και τον άνθρωπο

ΑΠΑΝΤΑΜΕ
με αντικαπιταλιστικό αγώνα
**ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ
ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΜΑΣ**

Κόντρα στο κεφάλαιο
βρίσκονται οι λύσεις!

www.nap.gr | www.vka.gr

NAP ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ
VKA ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Αυτό μπορεί να είναι ένα **άμεσο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης**, ενάντια στην καθολική «καταστροφή που μας απειλεί» (κοινωνική, οικονομική, οικολογική, βιολογική).

Ένα πρόγραμμα που δεν περιορίζεται στην ανάγκη μιας επιβίωσης όπως-όπως στα όρια του συστήματος, αλλά αναδεικνύει τις **πολιτικές προϋποθέσεις** για μια **αξιοβίωτη ζωή**. Είναι ένα πρόγραμμα αντικαπιταλιστικής πάλης και ρήξης, στενά συνδεδεμένο με την ανάγκη **επαναστατικής ανατροπής** του καπιταλισμού και πορείας προς την **κομμουνιστική απελευθέρωση**. Μπορεί να αποδεικνύεται «εφικτό» στο πλαίσιο του αγωνιστικού ρεαλισμού που μπορεί να διαμορφώνει ο **πρωταγωνιστικός πολιτικός ρόλος**

ενός εργατικού και λαϊκού κινήματος ανατροπής, ενάντια στις παλιές και νέες αυταπάτες της «αριστερής κυβέρνησης» και της φιλολαϊκής διαχείρισης του καπιταλισμού.

Στη δημόσια πολιτική και θεωρητική συζήτηση, επιδιώκουμε να συμβάλουμε με γόνιμο τρόπο, αντικρούοντας παράλληλα τις προσεγγίσεις που περιορίζουν την «απάντηση» της «επόμενης μέρας», στο πλαίσιο ενός «μεταμορφωμένου» καπιταλισμού, ο οποίος –υποτίθεται– «έχει βγάλει τα αναγκαία συμπεράσματα» από την κρίση.

Ειδική αντίκρουση χρειάζεται και η προσπάθεια των σοσιαλ-φιλελεύθερων, αλλά και νεοσυντηρητικών και αντιδραστικών δυνάμεων οι οποίες εστιάζουν την **κριτική τους στο νεοφιλελευθερισμό** κυρίως ως **μορφή διαχείρισης**, εστιάζοντας στην ανάγκη για μεγαλύτερη κρατική παρέμβαση με τα χαρακτηριστικά που ήδη αναφέραμε («Νέα Μακροοικονομική Συναίνεση») και όχι συνολικά στον **συνολικό αντιδραστικό κοινωνικό και πολιτικό ρόλο του σύγχρονου ολοκληρωτικού καπιταλισμού**.

Στην πραγματικότητα, δεν έχουμε καμιά επιστροφή στο κράτος γενικά ή τον κεϋνσιανισμό της πρώτης μεταπολεμικής περιόδου. Αντίθετα, και το 2009 αλλά ακόμη περισσότερο σήμερα, η αστική τάξη προσφεύγει για τη σωτηρία της στο **κράτος** της με την πιο **γενική**, την πιο **αφαιρετική** και **γυμνή** έννοια που αυτό έχει, δηλαδή ως το «γενικό της επιτελείο» και με σχετική περιστολή άλλων αναγκαιών για την ίδια ή /και επιβεβλημένων από το εργατικό κίνημα λειτουργιών του.

Επίσης, η πλευρά αυτή αλλά και άλλες πλευρές της δημόσιας συζήτησης στη αριστερά, καταδεικνύουν ότι η έννοια του **νεοφιλελευθερισμού** ως γενικής περιγραφής του σύγχρονου καπιταλισμού, με τη χρήσιμη κατά τα άλλα έμφαση που δίνει στην κατάδειξη μιας πορείας προς την «αχαλίνωτη» αγορά και την εμπορευματοποίηση των πάντων, αδυνατεί να περιγράψει με συνεκτικό τρόπο **το «όλον» του καπιταλισμού** της εποχής μας. Η αδυναμία αυτή, αφήνει σαφώς το αποτύπωμά της στις αντιφάσεις και τα αδιέξοδα των αντι-νεοφιλελεύθερων (σκέτων) απαντήσεων.

Τέλος, αποκρούουμε ως απολύτως αντιδραστική την **αντιπαράθεση του ζητήματος της υγείας/ζωής με αυτό της ελευθερίας και της δημοκρατίας**. Αποτελεί επιθετική εκδήλωση της αστικής απάντησης στην κρίση και της απαίτησης για αποδοχή κράτους «μόνιμης έκτακτης ανάγκης» και επιτήρησης. Η δική μας απάντηση είναι «αξιοβίωτη συλλογική, ελεύθερη, κοινωνική ζωή».

7

Για μια νέα κομμουνιστική απάντηση στα μεγάλα θέματα της ανθρωπότητας

Όλα τα παραπάνω θέτουν σε ανώτερη βάση με πολύ πιο αποδεικτικό τρόπο την ανάγκη για μια άλλη εργατική εξουσία **και μια νέα κομμουνιστική απάντηση στα μεγάλα θέματα της ανθρωπότητας**. Εδώ ξεχωρίζουν κάποιες πλευρές, όπου μπορούμε να ανακτήσουμε το χαμένο έδαφος:

- 7.1** Η έννοια των **κοινών, καθολικών και δωρεάν αγαθών** για όλους, ως προϋπόθεση ουσιαστικής ζωής, κόντρα στην κύρια τάση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της εποχής μας για εμπορευματοποίηση των πάντων.
- 7.2** Το ζήτημα γενικότερα της **κοινωνικής ιδιοκτησίας**, με κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας κάθε είδους, όχι μόνο των μέσων παραγωγής, αλλά και των **πατεντών** που αποδεικνύεται τεράστιο εμπόδιο στα ζητήματα της υγείας.
- 7.3** Η έννοια της **χρήσιμης παραγωγής** και οικονομίας που καλύπτει πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων, ενάντια σε κάθε είδους παρασιτικές δραστηριότητες στον καπιταλισμό.
- 7.4** Η **οικολογική διάσταση** μιας νέας κομμουνιστικής απελευθερωτικής προσπάθειας, κόντρα στη ληστρική εκμετάλλευση της φύσης από τον καπιταλισμό που οδηγεί σε διατάραξη της οικολογικής ισορροπίας.
- 7.5** Η **διεθνική αντιμετώπιση** των οικουμενικών προβλημάτων, κόντρα στην αδιέξοδη λογική των ανταγωνισμών των κεφαλαίων, αλλά και την καπιταλιστική διεθνοποίηση που στην ουσία δημιουργεί ροές κερδοφορίας, εκμετάλλευσης, μαζί και νοσηρότητας. Την ίδια στιγμή αντι-

μαχόμαστε τα ακροδεξιά αστικά ρεύματα που θα προκρίνουν φράχτες και σύνορα παντού, με ενίσχυση εθνικιστικών, αντι-προσφυγικών και ρατσιστικών θεωριών. Η εργατική διεθνής συνεργασία των χειραφετημένων κοινωνιών είναι στον αντίποδα και της διεθνοποίησης του κεφαλαίου, των ολοκληρώσεων του κεφαλαίου (τύπου ΕΕ) και των ιμπεριαλιστικών συνασπισμών που καταπατούν βάνουσα τα δικαιώματα εργαζομένων και λαών.

7.6 Η **εργατική δημοκρατία** και γενικότερα η ανάγκη των μορφών δημοκρατικού, εργατικού, κοινωνικού ελέγχου, απέναντι στον κίνδυνο ενός Οργουελιανού κράτους (και υπερ-κρατικών ή ιδιωτικο-καπιταλιστικών δομών) επιτήρησης, ελέγχου, καταστολής, έκτακτης ανάγκης στο όνομα της ασφάλειας.

7.7 Ο καθοριστικός **ρόλος της σύγχρονης εργατικής τάξης** στην οποία οφείλεται η λειτουργία όλης της κοινωνίας, στοιχείο που στις συνθήκες και της τρέχουσας υγειονομικής-οικονομικής κρίσης γίνεται περισσότερο εμφανές. Οι εργαζόμενοι στην παραγωγή και στην εφοδιαστική αλυσίδα, στα σούπερ μάρκετ και τις διανομές, οι εργαζόμενοι στα ΜΜΜ, οι μισθωτοί υγειονομικοί του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα κ.λπ. κρατάνε στην κυριολεξία στα χέρια τους τις ζωές των ανθρώπων, χωρίς αυτούς «γρανάζι δεν γυρνά».

7.8 Η **κοινωνική ευθύνη** του χειραφετημένου κοινωνικού ατόμου, σε αντιδιαστολή με την «ατομική ευθύνη» του χειραγωγούμενου ιδιώτη, υποταγμένου στα κελεύσματα του κράτους, του εργοδότη, της αγοράς-κατανάλωσης και των ειδικών στην κατεργασία συνειδήσεων (ΜΜΕ, ιδεολογικοί μηχανισμοί).

αγώνες

ΓΙΑ ΖΩΗ
& ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

δώστε λεφτά για τη
δημόσια υγεία
& όχι για το κεφάλαιο, το χρέος & τους εξοπλισμούς

ΚΑΜΙΑ ΑΠΟΛΥΣΗ
ΚΑΝΕΝΑΣ ΚΟΜΜΕΝΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΛΑΪΚΗ ΠΑΛΗ & ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
& ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

για την
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ
narnet.gr

ΝΕΟΛΑΙΑ
ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ
nkagr

οργανώσεις της

ΑΝΤ.ΑΡ.Σ.Υ.Α.
antarsya.gr

ΤΟ ΝΑΡ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

twitter.com/narnews

www.facebook.com/narkomapel

www.youtube.com/user/narvideos/

www.flickr.com/photos/narfotos/

www.narnet.gr